

**OPINIA Asociației Promo-LEX
asupra proiectului de lege
nr. 298 din 06.07.2020 pentru
modificarea unor acte
normative (Codul fiscal nr.
1163/ 1997 și Codul de
procedură penală al
Republicii Moldova)**

Promo - LEX
Promovarea democrației și a dreptății omului

**OPINIA
Asociației Promo-LEX**

**asupra proiectului de lege nr. 298 din
06.07.2020 pentru modificarea unor acte
normative (Codul fiscal nr. 1163/ 1997 și
Codul de procedură penală al
Republicii Moldova)**

**Asociația Promo-LEX, în temeiul Legii nr. 239-XVI din 13
noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional și**

Regulamentului Parlamentului aprobat prin Legea nr. 7979-XIII din 2 aprilie 1996, își manifestă interesul față de participarea la procesul de consultare publică a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (Codul fiscal și Codul de procedură penală al RM) (numărul de înregistrare în Parlament: nr. 298 din 06.07.2020 [\[1\]](#)).

Respectiv, Asociația Promo-LEX, în calitate de parte interesată, se adresează Comisiilor sesizate în fond – Comisia economie, buget și finanțe și Comisia juridică, numiri și imunități, dar și Comisiei securitate națională, apărare și ordine cu solicitarea de a fi examinate constatările, concluziile și recomandările Asociației vizavi de proiectul de Lege nr. 298 din 06.07.2020, din cadrul prezentei Opinii.

Opinia integrală poate fi accesată [aici](#).

OPINIA

Asociației Promo-LEX

asupra proiectului de lege nr. 298 din
06.07.2020 pentru modificarea unor acte
normative (Codul fiscal nr. 1163/ 1997 și
Codul de procedură penală al R. Moldova)

www.promolex.md

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

[1] <https://bit.ly/2ZxCMqY>

APEL PUBLIC. Asociația Promo-LEX cheamă organizatorii, participanții și reprezentanții autorităților publice să nu incite la ură și violență

Întrunirile publice nu trebuie să incite la discriminare sau ură națională

În contextul protestului de astăzi, Promo-LEX atrage atenția asupra importanței respectării prevederilor [Legii nr. 26/2008](#) care stabilesc drepturile și obligațiile poliției, dar și a organizatorilor și participanților la întruniri.

Reamintim faptul că, pe data de 16.07.2020, în fața Parlamentului Republicii Moldova, a avut loc o întrunire pașnică organizată de Grupul de inițiativă „Forța Veteranilor”. Cu toate acestea, în urma unei intervenții violente a poliției asupra unui grup minor de protestatari, s-a creat o busculadă cu implicarea participanților și a forțelor de ordine. Acest incident s-a soldat în final cu utilizarea de către reprezentanții instituțiilor de ordine a forței fizice și a gazelor lacrimogene, precum și cu reținerea violentă a mai multor participanți.

Asociația Promo-LEX constată cu îngrijorare că forțele de

ordine au recurs cu multă ușurință la aplicarea forței fizice și altor mijloace speciale din dotare și s-au implicat în violențe care puteau fi evitate. Prin urmare, considerăm că orice intervenție trebuie să respecte principiile de bază a Legii nr. 26 (a se vedea art. 4 a Legii nr. 26).

Libertatea de exprimare nu poate promova ura și intoleranța

În același timp, Asociația Promo LEX a condamnat reacțiile agresive ale unor participanți la întrunire ([Apel Public din 16.07.2020](#)) și ține să atragă atenția asupra faptului că în cadrul protestului pașnic din 16.07.2020, unii participanți au folosit mesaje de ură și instigare la violență în raport cu anumite persoane sau grupuri de persoane.

În acest context, reiterăm faptul că libertatea de exprimare reprezintă un pilon fundamental pentru orice stat democratic, iar Asociația Promo-LEX nu contestă importanța acesteia. Cu toate acestea, considerăm că prețul libertății de exprimare nu poate fi ura și intoleranța în societate. Mesajele de ură și instigare la violență, care nu sunt altceva decât manifestarea intoleranței și a fricii, nu pot fi acceptate într-un stat democratic.

Corelativ dreptului la libertatea de exprimare, există și obligația autorităților de a întreprinde acțiuni prompte pentru a soluționa problemele aduse în atenția autorităților de către protestatari.

Asociația Promo-LEX atrage atenția asupra faptului că este responsabilitatea organizatorului/organizatorilor întrunirii să întreprindă acțiunile necesare pentru a informa, responsabiliza și calma sau după caz înlătura persoanele agresive care încalcă prevederile art. 8 ale Legii nr. 26 (a se vedea art. 21 al. 1 al Legii). În acest moment, nu este clar dacă în cadrul protestului din 16.07.2020 organizatorul/organizatorii au făcut uz de această prevedere.

În contextul situației descrise mai sus, Asociația Promo-LEX

îndeamnă:

1. Organizatorii și participanții la întrunire să evite discursurile care îndeamnă la război de agresiune, la ură națională, rasială, etnică sau religioasă, precum și mesaje care incită la discriminare sau violență.
2. Participanții la întrunire să respecte recomandările CNSP și măsurile de prevenire a răspândirii COVID-19.
3. Autoritatea publică locală și poliția să faciliteze desfășurarea întrunirii pașnice și să se conducă de principiile expuse în Legea nr. 26 pentru orice acțiune întreprinsă.
4. Autoritățile publice centrale și reprezentanții acestora, în special Guvernul Republicii Moldova, să trateze cu seriozitate problemele expuse de către participanții la protest și să identifice soluții viabile pentru soluționarea acestora.
5. Autoritățile publice și reprezentanții acestora să informeze corect și echidistant despre pașii întreprinși în vederea soluționării problemelor aduse în atenție de către participanții la protest.

Republica Moldova nu respectă toate obligațiile care îi revin în temeiul Convenției ONU împotriva Torturii

OMCT

SOS-Torture Network

Republica Moldova rămâne restanțieră la implementarea recomandărilor Comitetului ONU împotriva Torturii (CAT): *organizarea defectuoasă a serviciului medical în sistemul penitenciar și izolatoarele de detenție provizorie, lipsa unui mecanism eficient de investigare a torturii, tratamentului inuman și degradant și a unui sistem eficient de protecție a persoanelor care denunță tortura, continua să fie probleme serioase care afectează grav drepturile omului.*

Aceste constatări sunt reflectate de către [Promo-LEX](#) și [Organizația Mondială împotriva Torturii](#) (OMCT) în [Raportul privind lista de probleme constate și întrebări](#) expediat [Comitetului ONU împotriva Torturii](#) (CAT) pentru sesiunea 70-ea (9 noiembrie – 4 decembrie 2020).

În pofida constatărilor CAT de la ultima revizuire din 2017 a progresului Republicii Moldova în implementarea obligațiilor asumate prin ratificarea Convenției ONU împotriva Torturii și a recomandărilor adresate Guvernului RM privind reforma serviciului medical din sistemul penitenciar, una din cele mai grave probleme nu este soluționată nici astăzi. Potrivit [constatărilor Consiliului pentru Prevenirea Torturii](#) efectuate

în rezultatul vizitelor din 22-23 iulie 2019, Penitenciarul nr.16-Pruncul, care are statut de spital aflat în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, până în prezent nu deține autorizație sanitară și serviciile medicale nu sunt acreditate în conformitate cu standardele naționale. Respectiv, prestarea serviciilor medicale în această instituție este înafara prevederilor legale în vigoare. Potrivit [Raportului de bilanț](#) al Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru anul 2019, mortalitatea la deținuți constituie 36 cazuri (2018-29), indicator în creștere cu 19,44% comparativ cu perioada analogică a anului 2018 (29 de cazuri).

Alte îngrijorări expuse în Raportul Promo-LEX și OMCT, se referă la situația deținuților în Izolatorul de detenție provizorie din cadrul Direcției de Poliție a municipiului Chișinău, care pe durata epidemiei COVID-19, potrivit [constatărilor Consiliului pentru Prevenirea Torturii](#), a devenit și mai gravă din cauza continuării neglijării recomandărilor anterioare formulate de Consiliu: *personalul IDP nu este suficient instruit privind siguranța la locul de muncă pe durata COVID-19, inclusiv lipsesc proceduri clare privind utilizarea echipamentului de protecție și managementul deșeurilor; accesul deținuților la echipament de protecție și dezinfectant nu este asigurat. Nu sunt repartizate măști pentru reținuții/deținuți, inclusiv atunci când stau mai multe persoane în celule ori când părăsesc celula/pleacă în instanța de judecată. Unii deținuți poartă măști personale care, fiind de unică folosință, vizual sunt formal îmbrăcate, păstrate incorect, multiplu utilizate. Persoanele plasate în IDP Chișinău nu au acces la măști noi (doar dacă au ale lor personale, cu care au venit).*

De asemenea, a fost atrasă atenția experților CAT privind problema tergiversării investigației eficiente a decesului lui Andrei Brăguță aflându-se în custodia poliției. Lipsa unui progres esențial în investigarea cazului, indică existența

unor probleme severe privind raportarea, sesizarea și investigarea relelor tratamente a persoanelor reținute în custodia poliției sau în detenție. Potrivit [Raportului Avocatului Poporului](#) pentru anul 2019, [Raportului de activitate al Ministerului de Justiție din 2019](#), nu există nici în prezent, un sistem clar de protecție a persoanelor care denunță actele de tortură.

În Raportul adresat experților CAT, este raportată și situația femeilor care trăiesc în violență, care pe timp de pandemie și declarării stării de urgență s-a agravat considerabil. Din cauza restricțiilor, multe victime ale violenței în familie au fost și sunt într-o situație dificilă. S-au văzut nevoite să se izoleze, în case, cu agresorii, cu riscul imposibilității solicitării ajutorului. De la instituirea situației de urgență în legătură cu pandemia COVID-19 și până pe 31 mai 2020, consilierile de la Telefonul de Încredere pentru Femei și Fete au preluat în total 390 de apeluri, dintre care cele mai multe se referă la violența în familie – 247 de apeluri. Ponderea apelurilor a crescut cu peste 30%.^[1]

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

Pentru mai multe detalii, contactați:

Nicoleta Hriplivîi,

Avocat, Asociația Promo-LEX,

Tel: (22) 450024, GSM: 069279133,

e-mail: nicoleta.hriplivii@promolex.md

[\[1\]https://agora.md/stiri/72463/la-strada-In-izolare-femeile-a-u-suportat-forme-grave-de-violenta-psihiologica-in-familie](https://agora.md/stiri/72463/la-strada-In-izolare-femeile-a-u-suportat-forme-grave-de-violenta-psihiologica-in-familie)

Asociația Promo-LEX condamnă comportamentul agresiv din timpul întrunirii organizate de Grupul de inițiativă „Forța Veteranilor” în fața Parlamentului Republicii Moldova

Pe parcursul întrunirii pașnice organizate de Grupul de inițiativă „Forța Veteranilor” în fața Parlamentului Republicii Moldova pe 16.07.2020, reprezentanții forțelor de ordine au reacționat violent la intenția câtorva participanți de a instala un cort. Incidentul a escaladat într-o busculadă cu implicarea participanților și a forțelor de ordine, soldată în final cu utilizarea de către forțele de ordine a forței fizice, a gazelor lacrimogene și reținerea violentă a mai multor participanți.

Const
atăm
cu
îngri
jorar
e că
forțe
le de
ordin
e au
recur
s cu
multă
ușuri
nță
la

aplicarea forței fizice și altor mijloace speciale din dotare și s-au implicat în violențe care puteau fi evitate. Atragem atenția că intervenția forțelor de ordine la întrunirile publice este admisă doar în condițiile procedurilor descrise expres în legea privind întrunirile.

Menționăm, că orice acțiuni ale participanților la întrunire care sînt pașnice și care nu pun în pericol viața sau sănătatea[1] trebuie soluționate doar prin metode legale pașnice non-violente.

Asociația Promo-LEX condamnă aplicarea disproporționată și nejustificată a forței fizice, a gazelor lacrimogene și a electroșocului de către forțele de ordine. În același timp, condamnăm și reacțiile agresive ale participanților la întrunire.

Solicităm respectarea cu bună credință a procedurilor de intervenție prevăzute de legea privind întrunirile.

Recomandăm insistent forțelor de ordine aplicarea metodelor non-violente de soluționare a incidentelor cu utilizarea

dialogului și negocierii.

Foto: Nadejda Roșcovanu, Jurnal.md

Foto: Nadejda Roșcovanu, Jurnal.md

Foto: Nadejda Roscovanu, Jurnal.md

Pentru mai multe detalii, contactați:

Alexandru Postica, Directorul Programului Drepturile Omului,
Asociația Promo-LEX, Avocat.

Tel: (22) 450024, GSM:
069104851, alexandru.postica@promolex.md

[\[1\]](#) Legea privind întrunirile nr 26 din 2008

Articolul 8. Întrunirile interzise

Sînt interzise întrunirile prin care se urmărește:

- a) îndemnarea la război de agresiune, la ură națională, rasială, etnică sau religioasă;
- b) incitarea la discriminare sau violență publică;
- c) subminarea securității naționale sau a integrității teritoriale a țării, săvîrșirea infracțiunilor, încălcarea ordinii publice sau organizarea tulburărilor în masă, încălcarea moralității publice, a drepturilor și a

libertăților altor persoane ori punerea în pericol a vieții sau a sănătății acestora.

APEL PUBLIC în legătură cu prevederile periculoase din proiectul de lege nr. 263 privind modificarea legislației electorale și organizarea consultărilor publice

Chișinău, 13 iulie 2020

Organizațiile semnatare, membre ale Coaliției civice pentru Alegeri Libere și Corecte (CALC),

Fac apel

Către Parlamentul Republicii Moldova:

- *Să organizeze consultările publice pe marginea proiectului de lege nr. 263 cu privire la modificarea legislației electorale într-un mod transparent și cu participarea tuturor părților interesate.*
- *Să retragă din proiectul de lege prevederile periculoase pentru organizarea și desfășurarea unui proces electoral liber și corect, activitatea observatorilor electorali și pentru reflectarea echidistantă și corectă a campaniei electorale de către mass-media.*

APEL PUBLIC

În legătură cu prevederile periculoase din proiectul de lege nr. 263 privind modificarea legislației electorale și organizarea consultărilor publice

coaliția civică pentru alegeri libere și corecte

Chișinău, 13 iulie 2020

La 9 iulie 2020, Parlamentul a aprobat în primă lectură [proiectul de lege nr. 263](#) cu privire la modificarea legislației electorale și conexe înregistrat de un grup de deputați la 19 iunie 2020. La 25 iunie 2020, adică peste 6 zile de la înregistrare, Comisia juridică numiri și imunități a Parlamentului (Comisia juridică) a aprobat [raportul](#) prin care a propus proiectul spre aprobare pentru lectura 1, menționând că proiectul a fost elaborat de către Comisia Electorală Centrală (CEC) cu participarea mai multor

organizații ale societății civile, printre care și CALC. Înainte de aprobare, Comisia juridică nu a consultat public proiectul de lege în corespundere cu prevederile legislației privind transparența decizională și ale Regulamentului Parlamentului. Cu o zi înainte, la 24 iunie 2020, CALC a lansat un [apel public](#) prin care a chemat CEC și Parlamentul Republicii Moldova să asigure un proces transparent și incluziv în examinarea și adoptarea proiectului de lege privind modificarea legislației electorale și pregătirea de organizarea alegerilor în condiții de pandemie, care a fost ignorat de autorități.

În acest context **menționăm** că organizarea consultărilor publice a proiectelor legislative reprezintă o obligație a comisiilor permanente parlamentare și nu este nicidecum condiționată de desfășurarea procesului consultativ de alte instituții publice. Totodată, ținem să **precizăm** faptul că, aprobarea de către CEC a proiectului de lege a fost precedată

de 2 ședințe cu reprezentanții CALC, la care au fost prezentate opiniile membrilor Coaliției cu privire la amendamentele necesare la legislația electorală. Aceste ședințe nu pot fi considerate consultări sau dezbateri publice, acestea fiind organizate la solicitarea CALC și membrii CALC doar au prezentat opiniile lor, fără discuții cu toate părțile interesate privind proiectul de lege. La 2 iunie 2020, CEC a aprobat într-un mod pripit proiectul de lege pentru modificarea legislației electorale și a celei conexe, prin [Hotărârea nr. 3949](#), fără a pune în discuție o parte a [propunerilor înaintate de membrii CALC](#). Ultimele, potrivit președintelui CEC, urmau a fi transmise Parlamentului și Guvernului împreună cu proiectul de lege votat, dar și publicate pe pagina web a CEC. Astfel, mai multe dintre propunerile cheie formulate de către organizațiile membre ale CALC nu s-au regăsit în proiectul de lege respectiv.

În cazul respectiv, prin preluarea parțială a recomandărilor CALC; este **imposibilă soluționarea reală** a problemelor identificate de către membrii Coaliției, în special cu privire la prevederile ce țin de: introducerea principiilor sistemului electoral; regulile ce țin de agitația electorală; noțiunile privind incluziunea, dizabilitatea, resursele administrative, accesibilitatea; publicarea și asigurarea transparenței în procesul de elaborare/adoptare a hotărârilor CEC; deschiderea secțiilor de votare în străinătate; mecanismul complet de examinare a contestațiilor; claritate în formele răspunderii juridice; prevederile din Codul Contravențional și Penal cu privire la răspunderea pentru abaterile electorale; propunerile pentru restricțiile din art. 13 (candidarea Președintelui Republicii Moldova); prevederile legii privind partidele politice etc.

Totodată, **atenționăm** că proiectul de lege nr. 263 conține mai multe prevederi controversate și chiar periculoase cu riscul de a vicia alegerile, care vizează mai multe aspecte ale procesului electoral. Cele mai problematice dintre acestea

vizează domeniul reflectării campaniei electorale de către mass-media, activitatea observatorilor, organizarea procesului electoral și în special asigurarea dreptului la vot al alegătorilor în condițiile epidemiologice actuale.

Mai jos sunt prezentate principalele constatări și recomandări ale CALC privind modificarea legislației electorale și conexe.

În domeniul organizării procesului electoral

- Printr-o prevedere expresă în Codul Electoral, CEC să fie obligat să elaboreze un regulament clar și previzibil care să stabilească modul și condițiile deschiderii secțiilor de votare peste hotarele țării;
- Păstrarea perioadei de exercitare a dreptului de vot (art. 58 alin. (7) din Codul Electoral) și prelungirea perioadei de activitate a biroului cu maxim 3 sau 4 ore, reieșind din situația reală din secție.
- Este imperios necesară reformarea modului de constituire și activitate a Comisiei Electorale Centrale, prin instituirea statutului de membru permanent pentru toți membrii CEC și sporirea intendenței instituționale. Reforma urmează a fi efectuată neîntârziat și pusă în aplicare peste un an, în vara anului 2021 când expiră mandatul actualei componente a CEC.

Asigurarea dreptului de vot al alegătorului

- Este necesară revizuirea reducerii timpului votării cu 2 ore (art. 55 din Codul Electoral). În condițiile pandemice actuale, este recomandată extinderea timpului de votare pentru a evita aglomerarea persoanelor în birourile electorale și a reduce răspândirea infecției Covid-19.
- Reducerea timpului de activitate a secțiilor de votare pe parcursul unei zile trebuie să fie condiționată exclusiv de extinderea perioadei de votare pe parcursul a două zile pentru toți alegătorii.

În domeniul reflectării campaniei în mijloacele de informare în masă

- Au fost ignorate majoritatea propunerilor CALC și ale ONG-urilor de media de a institui reguli clare și corecte de reflectare a alegerilor de către mass-media,
- Au fost neglijate propunerile de eliminare a prevederilor ambigui din articolele 69 și 70 ale Codului Electoral, care au pus în mare dificultate furnizorii de servicii media la ultimele scrutine electorale. Obligațiunea de a difuza dezbateri electorale "în regim de transmisiune directă numai în orele de audiență maximă – între orele 19:00 și 22:00 în zilele lucrătoare și între 17:00 și 22:00 în zilele de odihnă", din motive obiective, nu poate fi onorată de furnizorii de servicii media.
- Proiectul propune completarea art. 84 din Codul serviciilor media audiovizuale cu două alin. noi (101 și 102), care acordă Consiliului Audiovizualului competențe ce pot fi aplicate în mod abuziv prin sancționarea discreționară a furnizorilor de servicii media, inclusiv prin suspendarea licenței de emisie. Acceptarea de către Parlamentul Republicii Moldova a acestor amendamente va avea efecte distrugătoare pentru libertatea mass-mediei din țară și, în consecință, pentru informarea adecvată a electoratului.

În domeniul observării procesului electoral

Proiectul conține prevederi care vor atenta și diminua din drepturile observatorilor, dar și a organizațiilor neguvernamentale, și anume:

- Birocratizarea accesului deplin la listele electorale și cele de subscripție, or procedura de acreditare a observatorilor deja înseamnă un efort și angajament legal;
- Încercarea de modificare a prevederilor actuale care

permit acreditarea și activitatea observatorilor înainte de începerea perioadei electorale , dar și după finalizarea acesteia.

Totodată, se impun mai multe modificări ale prevederilor existente din proiectul de lege și anume:

- Includerea prevederilor privind acreditarea observatorilor din partea partidelor politice la etapa colectării semnăturilor de subscripție, or în prezent, acest drept îl dețin doar concurenții electorali, care sunt excluși din monitorizarea acestei etape importante a procesului electoral;
- Stabilirea exactă și clară a condițiilor pentru anularea acreditării unui observator, precum și a modului de contestare a acestei decizii;
- Clarificarea prevederii privind interdicția de a face agitație electorală pentru organizațiile necomerciale, sindicale și de binefacere (art. 52 alin. (3) din Codul contravențional). În versiunea propusă, prevederea este ambiguă și poate fi aplicată abuziv prin interzicerea monitorizării alegerilor, exprimarea publică privind anumite nereguli depistate pe parcursul campaniei electorale, etc.
- Uniformizarea prevederilor propuse pentru sancționarea tuturor actorilor din sfera neguvernamentală, ori la moment spre exemplu organizațiile necomerciale pot fi sancționate pentru implicarea sub orice formă în campania electorală, iar cultele religioase doar pentru agitație electorală.
- Să fie instituită transparența datelor (nume, prenume donator; anul nașterii; locul de muncă; ocupația; sursa de finanțare) din rapoartele financiare ale concurenților electorali;

Corecte poate fi accesat aici:

Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte (www.alegeliber.md) este o entitate permanentă, benevolă, constituită din 35 organizații obștești din Republica Moldova cu scopul de a contribui la dezvoltarea democrației în Republica Moldova prin promovarea și desfășurarea alegerilor libere și corecte în conformitate cu standardele ODIHR (OSCE), ale Consiliului Europei și a instituțiilor specializate afiliate acestuia.

**[INFOGRAFIC] Activitatea
autorităților publice locale
de nivelul II în timpul**

crizei pandemice provocată de virusul COVID-19.

Întrevedere de lucru a șefului Inspectoratului General al Poliției cu reprezentanții Asociației Promo-LEX

La data de 9 iulie curent, șeful Inspectoratului General al Poliției, Sergiu Paiu a avut o întrunire cu reprezentanți ai Asociației Promo-LEX, Pavel Postica, director de Program și Ion Manole, Director Executiv.

În cadrul acestei întrevederi au fost prezentate cele trei rapoarte de monitorizare civică a reformei poliției în Republica Moldova, elaborate de Promo-LEX, fiind,

în special, menționată importanța colaborării, inclusiv pe segmentul de comunicare publică a Poliției.

Sergiu Paiu a menționat că între Inspectoratul General al Poliției și Promo-LEX există o comunicare constructivă de-a lungul mai multor ani, ultimii asistând Poliția la expertizarea politicilor publice și în procesul implementării proiectelor de reformă instituțională cunoscute până în prezent.

La rândul lor, reprezentanții organizației neguvernamentale, au adus mulțumiri Inspectoratului General al Poliției, inclusiv inspectoratelor teritoriale de poliție, pentru colaborarea eficientă în procesul de colectare a informațiilor pentru rapoartele periodice de monitorizare.

Pavel Postica și Ion Manole au reiterat că Asociația pe care o reprezintă este disponibilă să organizeze unele dezbateri publice televizate cu reprezentanții poliției, societatea civilă, dar și factorii de decizie, în care vor fi evidențiate principalele aspecte ale Reformei Poliției, obiectivele asumate de autorități, rolul partenerilor de dezvoltare în acest exercițiu, etc.

Participanții la întrevedere au discutat despre realizările efectuate și despre unele priorități comune de colaborare productivă pe viitor.

sursa: www.politia.md

Menționăm că, proiectul "Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova" pune în valoare rolul de supraveghere civică al organizațiilor neguvernamentale în timpul implementării reformelor, precum și dreptul cetățenilor de a participa la procesul de luare a deciziilor.

Obiectivul general al proiectului este consolidarea responsabilității, eficienței și transparenței reformei Poliției.

Sursa: www.politia.md

Decis: Statul va achita despăgubiri în cazul unui

bărbat privat ilegal de libertate

La data de 20 februarie 2020, Judecătoria Chișinău (sediul Centru) a emis Hotărârea, prin care se constată încălcarea dreptului la libertate, pentru o perioadă de 17 zile, în adresa reclamantului Obneavco Vladimir, reprezentat de avocata Promo-LEX, cu acordarea integrală a despăgubirilor materiale și morale.

În cererea adresată instanței de judecată, a fost invocată încălcarea prevederilor art. 5.5 al CEDO, conform căruia, orice persoană privată ilegal de libertate, are dreptul la reparații. Astfel, penitenciarul nr. 9, în care era deținut

reclamantul, contrar pronunțării încheierii judecătorești, a refuzat eliberarea imediată a sa și, în acest fel, l-a privat de libertate, pentru o perioadă de 17 zile calendaristice.

Având în vedere cele menționate anterior, prin invocarea normelor de drept internațional, în speță a hotărârilor CEDO în legătură cu detenția ilegală, instanța de judecată a constatat încălcarea dreptului reclamantului la libertate, pentru o perioada de 17 zile, garantându-i achitarea despăgubirilor materiale și morale, în baza principiilor rezonabile și echitabile.

În calitate de prejudiciu material, reclamantul a solicitat suma de 3952,50 lei, admisă integral de către instanță. Suma dată a fost calculată în baza Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, al procuraturilor și ale instanțelor judecătorești, în coroborare cu Hotărârea Guvernului privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie.

Prejudiciul moral solicitat a constituit suma de 34 000 lei sau câte 2000 lei pentru fiecare zi de detenție ilegală. În urma evaluării caracterului și gravității prejudiciului, precum și a constatării faptului de încălcare a drepturilor personale atât în adresa reclamantului, cât și în adresa familiei sale, instanța de judecată a decis achitarea integrală a sumei solicitate.

La rândul său, avocata reclamantului, Gamurari Victoria, a menționat că: "prezenta hotărâre este una de importanță semnificativă în jurisprudența națională, iar instanța a identificat corect momentul în care urmează a fi puse în executare încheierile judecătorilor de instrucție cu privire la eliberarea condiționată de pedeapsă penală. Administrația Națională a Penitenciarelor urmează să asigure că astfel de practici nu vor mai avea loc". Astfel, în cazul reclamantului Obneavco Vladimir, instanța a decis că încheierile

judecătorești urmau a fi executate imediat din momentul pronunțării, ceea ce ar fi evitat situația creată.

Experții Promo-LEX în domeniul drepturilor omului constată că lipsa cadrului legal, dar și a mențiunii exprese de executare imediată a încheierilor judecătorești, duc la apariția unor asemenea practici în justiția națională.

Pentru mai multe detalii, contactați:

Victoria Gamurari,

Avocat, Asociația Promo-LEX,

Tel: (22) 450024, GSM: 069004011,

e-mail: victoria.gamurari@promolex.md

**[INFOGRAFIC] Indicatorul de
40% ofițeri versus 60%
subofițeri din cadrul IGP
riscă să rămână nerealizat**

Unul dintre indicatorii stabiliți în Matricea de politici privind implementarea Suportului Bugetar pentru Reforma Poliției presupune atingerea unui raport de **40% ofițeri versus 60% subofițeri** în cadrul structurilor poliției.

În anul 2019 în structurile poliției au activat **4874 de ofițeri și 2637 de subofițeri.**

La 31.12.2019 deficitul de cadre în cadrul Poliției constituia **612 ofițeri și 789 subofițeri.**

Factori care împiedică atingerea acestui obiectiv:

1. moratoriul stabilit de Guvern asupra încadrării până la data de 31 decembrie 2020 a personalului în funcțiile vacante;
2. nivelul scăzut al salariilor pentru subofițeri.

Promo-LEX atrage atenția asupra riscului nerealizării indicatorului privind cota de **40% ofițeri versus 60% subofițeri.**

La întrebările monitorilor Promo-LEX, reprezentanții serviciilor de resurse umane din cadrul subdiviziunilor teritoriale ale poliției au oferit următoarele răspunsuri:

Cunoașteți despre inversarea piramidei posturilor?

33 de persoane cunosc o persoană nu cunoaște

Este posibilă atingerea raportului de **40% ofițeri versus 60% subofițeri?**

În anul 2019 au avut loc transferuri din funcția de ofițeri în funcția de subofițeri?

În **IP Bălți** au fost inversate 10 funcții de ofițeri în funcții de subofițeri, în cadrul **IP Ungheni** au fost inversate patru funcții, iar în trei inspectorate de poliție (IP Cantemir, IP Taraclia, IP Rezina) a avut loc transferul a câte o persoană din funcția de ofițeri în funcția de subofițeri.

În alte **18** subdiviziuni teritoriale ale poliției nu a fost inversat niciun post de ofițeri în subofițeri.

La întrebarea dată, Promo-LEX a recepționat de la **23 de IP răspunsuri în termen, dintre 42 IP și 2 DP unde au fost expediate solicitări de informații.**

Potrivit IGP, modalitatea de transfer din funcția de ofițeri în cea de subofițeri urma să fie aprobată prin hotărâre de guvern, fapt care nu s-a întâmplat, deși proiectul a fost avizat de Direcția de resurse umane a IGP încă în luna mai 2019.

Potrivit MAI însă, cadrul normativ de transfer este asigurat prin pct. 371 din Regulamentul cu privire la evoluția în carieră a funcționarilor publici cu statut special din cadrul MAI

Promo-LEX recomandă MAI și IGP, identificarea soluțiilor optime care să asigure atât inversarea piramidei posturilor, cât și ocuparea funcțiilor vacante, îndeosebi, a funcțiilor de subofițeri.

Promo-LEX

Acest infografic este realizat de către Asociația Promo-LEX în cadrul proiectului „Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova”, implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene. Opiniile exprimate în acest infografic aparțin Asociației Promo-LEX și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene.

Unul dintre indicatorii stabiliți în Matricea de politici privind implementarea Suportului Bugetar pentru Reforma Poliției presupune atingerea unui raport de 40% ofițeri versus 60% subofițeri în cadrul structurilor poliției (inversarea piramidei posturilor).

În anul 2019 în structurile poliției au activat 4874 de ofițeri și 2637 de subofițeri.

Factori care împiedică atingerea acestui obiectiv:

- moratoriul stabilit de Guvern asupra încadrării până la data de 31 decembrie 2020 a personalului în funcțiile vacante;
- nivelul scăzut al salariilor pentru subofițeri.

La 31.12.2019 deficitul de cadre în cadrul poliției constituia 612 ofițeri și 789 de subofițeri.

Potrivit IGP, modalitatea de transfer din funcția de ofițer în funcția de subofițer urma să fie aprobată prin hotărâre de guvern, fapt care nu s-a întâmplat, deși proiectul a fost avizat de Direcția de resurse umane a IGP încă în luna mai 2019.

Potrivit MAI însă, cadrul normativ de transfer este asigurat prin pct. 371 din Regulamentul cu privire la evoluția în carieră a funcționarilor publici cu statut special din cadrul MAI.

Promo-LEX recomandă MAI și IGP identificarea soluțiilor optime care să asigure atât inversarea piramidei posturilor, cât și ocuparea funcțiilor vacante, îndeosebi, a funcțiilor de subofițeri.

Mai multe detalii găsiți în Raportul nr. 3 privind Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova: <https://bit.ly/3ev0eZo>

Acest infografic este realizat de către Asociația Promo-LEX în cadrul proiectului „Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova”, implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene. Opiniile exprimate în acest infografic aparțin Asociației Promo-LEX și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene.

Fluctuația efectivului-limită al Inspectoratului General de Poliție.

Pe parcursul anului 2019, ca urmare a instabilității politice, Inspectoratul General al Poliției a fost condus de trei șefi/șefi interimari, fapt care a produs multiple schimbări, inclusiv în cadrul conducerii subdiviziunilor IGP.

Asociația Promo-LEX atrage atenția că modificarea frecventă a efectivului-limită și a structurii IGP Poliția Republicii Moldova denotă o lipsă de viziune generală și continuă asupra numărului de personal implicat și asupra modului de funcționare a instituției.

Totodată, recomandăm ca, în condițiile fluctuației masive de personal din cadrul IGP, moratoriul privind încadrarea personalului din sectorul bugetar în funcțiile vacante să fie anulat.

Mai multe detalii găsiți în Raportul nr. 3 privind Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova: <https://bit.ly/3ev0eZo>

Acest infografic este realizat de către Asociația Promo-LEX în cadrul proiectului „Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova”, implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene. Opiniile exprimate în acest infografic aparțin Asociației Promo-LEX și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene.